

Αντιπροσωπεία στην Ελλάδα

δημίας, οι απάτες ηλεκτρονικού ψαρέματος σημείωσαν αύξηση κατά 667%.

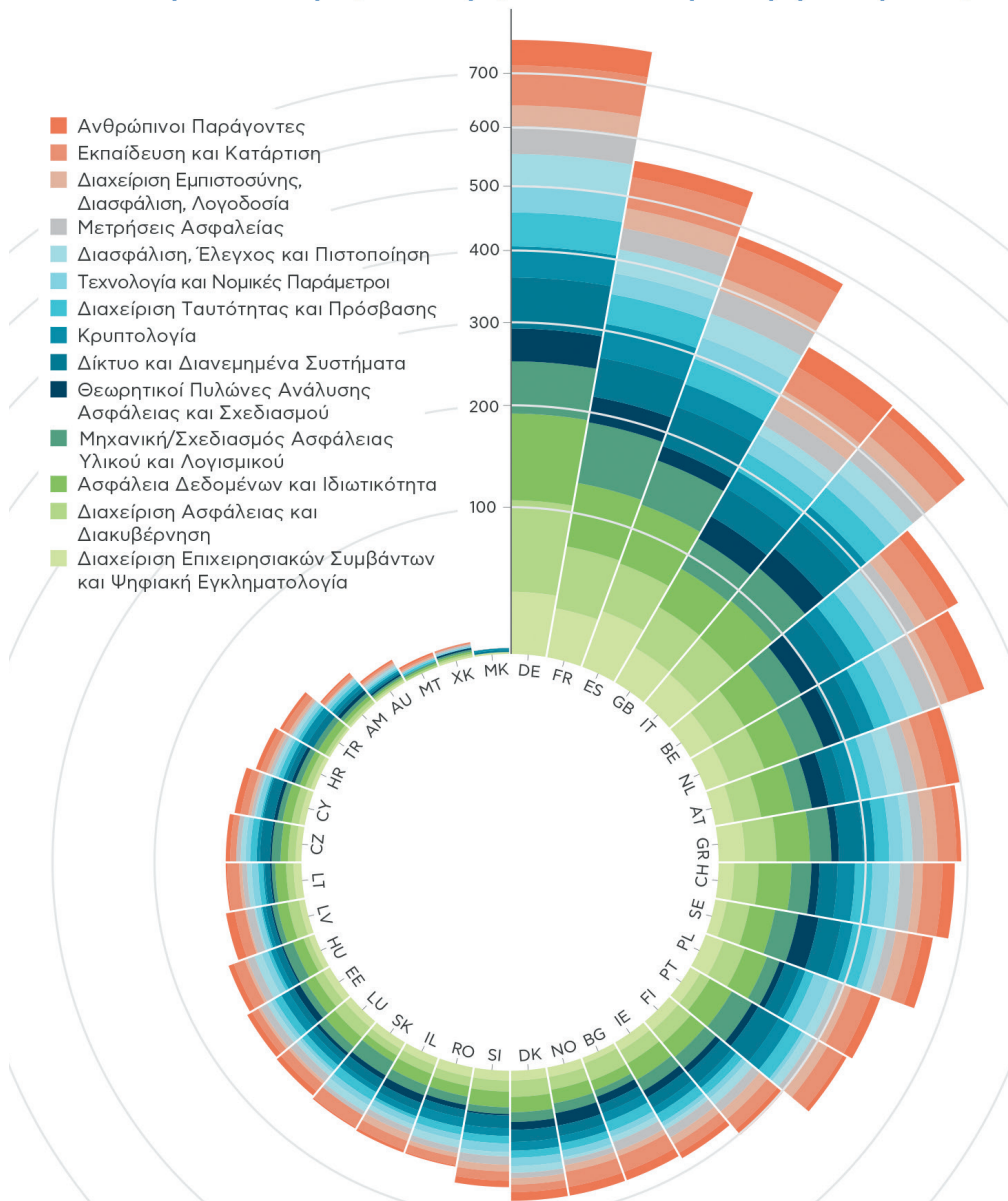
Στην πανδημία επιβάλλεται να πλένουμε τα χέρια μας συχνά και να εφαρμόζουμε αυξημένα μέτρα υγιεινής. Το ίδιο ισχύει και στο ψηφιακό περιβάλλον, όπου όλοι οι πολίτες και οι οργανισμοί οφείλουν να μεριμνούν για την κυβερνοϋγιεινή τους. Όπως οι μορφωμένοι και ενεργοί πολίτες αποτελούν προϋπόθεση για μια δυναμική δημοκρατία, έτσι και προϋπόθεση της ψηφιακής δημοκρατίας είναι οι πολίτες που έχουν επίγνωση του

κυβερνοχώρου και αποφεύγουν τους κινδύνους. Ο ENISA προάγει αυτές τις λεγόμενες πρακτικές κυβερνοϋγιεινής, με στόχο την προστασία των χρηστών, των πολιτών και των επιχειρήσεων στο διαδίκτυο. Η αρχή «σκέψου πριν κλικάρεις» αποτελεί έναν καλό κανόνα για την κυβερνοασφάλειά μας. Η προστασία και η ασφάλεια των βασικών αξιών της Ε.Ε. στο διαδίκτυο πρέπει να διασφαλίζονται στον κυβερνοχώρο. Στο σημείο αυτό, καθίσταται προφανές πόσο αναγκαία είναι η κυβερνοασφάλεια, αλλά και ο ρόλος του ENISA, του ειδικού οργανισμού της Ε.Ε. για την κυβερνοασφάλεια, ο οποίος παρέχει μια ασπίδα που διαφυλάσσει τις δημοκρατικές μας αξίες. Η κυβερνοασφάλεια αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο του ψηφιακού μετασχηματισμού και είναι μια ανάγκη που διαποτίζει όλους τους τομείς. Καλύπτει όλες τις πτυχές της πρόληψης, της πρόγνωσης, του εντοπισμού, του μετριασμού, της ανάλυσης και της διερεύνησης κυβερνοπεριστατικών και είναι καίριας σημασίας για μια Ευρώπη ασφαλή και αξιόπιστη στον κυβερνοχώρο. Η κυβερνοασφάλεια αποτελεί κοινή μας ευθύνη.

“Όπως οι μορφωμένοι και ενεργοί πολίτες αποτελούν προϋπόθεση για μια δυναμική δημοκρατία, έτσι και προϋπόθεση της ψηφιακής δημοκρατίας είναι οι πολίτες που έχουν επίγνωση του κυβερνοχώρου και αποφεύγουν τους κινδύνους”

Χαρτογράφηση των ικανοτήτων της ΕΕ στον τομέα της Κυβερνοασφάλειας στην Ευρώπη

Αυτό το γράφημα περιγράφει το πλήθος των "Κέντρων Ικανότητας" ανά χώρα, σε κάθε υποτομέα κυβερνοασφάλειας

Lewandowsky, S., Smillie, L., Garcia, D., Hertwig, R., Weatherall, J., Egidy, S., Robertson, R.E., O'connor, C., Kozyreva, A., Lorenz-Spreen, P., Blaschke, Y. and Leiser, M., Technology and Democracy: Understanding the influence of online technologies on political behaviour and decision-making, EUR 30422 EN, Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2020, ISBN 978-92-76-24088-4 (online)

γράφει

ο ΜΑΡΙΟΣ ΚΑΤΣΗΣ*

*Τομεάρχης Ψηφιακής Διακυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ-Προοδευτική Συμμαχία, Βουλευτής Θεσσαρωτίας

Δημοκρατία στην ψηφιακή εποχή και κυβερνοασφάλεια

■ Η ΜΕΤΑΒΑΣΗ στην ψηφιακή εποχή δεν είναι απλώς μια τεχνοκρατική διαδικασία, αλλά αδιαμφισβήτητα θέτει επί τάπητος πλήθος κοινωνικών, οικονομικών και πολιτικών ζητημάτων. Η 4η Βιομηχανική Επανάσταση περιλαμβάνει σαρωτικούς μετασχηματισμούς, από τα μέσα παραγωγής μέχρι την καθημερινότητα. Εισερχόμαστε σε μια εποχή κατά την οποία ο έλεγχος της ροής της πληροφορίας αποτελεί ολοένα και κρισιμότερο κριτήριο δύναμης-εξουσίας.

Σήμερα, τα μεγάλα δεδομένα θεωρούνται το νέο πετρέλαιο, για το οποίο χρησιμοποιείται ο όρος «εξόρυξη», που περιγράφει τη συλλογή και την ανάλυση των δεδομένων, η αξία κατοχής και εκμετάλλευσης των οποίων ολοένα και αυξάνεται. Από τη διαδικασία αυτή, όμως, γεννώνται διαρκώς ζητήματα ατομικών ελευθεριών, αλλά και επηρεασμού των δημοκρατικών διαδικασιών, όπως συνέβη με το σκάνδαλο της Cambridge

Analytica, όπου επηρεάστηκαν οι εκλογικές αναμετρήσεις της νίκης Τραμπ και του Brexit. Αυτά τα φαινόμενα είναι ζητήματα με πολιτικές, οικονομικές και γεωπολιτικές προεκτάσεις, που θέτουν τη Δημοκρατία απέναντι σε έναν αναδυόμενο ψηφιακό ολοκληρωτισμό.

Στην Ελλάδα, τέτοιες υποθέσεις έκθεσης προσωπικών δεδομένων των πολιτών αναδείχθηκαν πρόσφατα με τις αμερικανικές εταιρείες Palantir και Cisco, στις οποίες η κυβέρνηση, με παράνομες και πλήρως αδιαφανείς διαδικασίες, έδωσε πρόσβαση σε ευαίσθητα στοιχεία που αφορούσαν, αντίστοιχα, τη διαχείριση της πανδημίας και την τηλεκαίδηση. Κοινός παρονομαστής, η δήθεν επιτυχία της κυβέρνησης με τη «δωρεάν» εξασφάλιση των αντίστοιχων υπηρεσιών, κάτι που έπειτα από την πίεση της αντιπολίτευσης αποδείχθηκε μαγική εικόνα, καθώς οι εταιρείες με τη σειρά τους «πληρώθηκαν» με big data και απευθείας αναθέσεις. Φαίνεται πως ο κ. Μητσοτάκης προσωπικά λειτουργεί ως broker των δημόσιων βάσεων δεδομένων, αλλά και των προσωπικών δεδομένων πολιτών.

“Στην ψηφιακή εποχή, οι δυνάμεις της προόδου θα πρέπει να δώσουν μάχες σε κάθε επίπεδο, προκειμένου αυτή να είναι συμπεριληπτική και να αμβλύνει ανισότητες και αποκλεισμούς, να ενισχύει και να μην αποδυναμώνει τη Δημοκρατία”

Πέραν από την προστασία των προσωπικών δεδομένων, κομβικό ζήτημα για την ψηφιακή μετάβαση αποτελεί η κυβερνοασφάλεια. Όσο η ψηφιακή τεχνολογία διεισδύει σε κάθε πτυχή της ανθρώπινης δραστηριότητας, τόσο αυξάνονται οι κίνδυνοι παραβίασης των βάσεων δεδομένων, παράνομων υποκλοπών με σκοπό το οικονομικό έγκλημα, αλλά και τον αθέμιτο ανταγωνισμό. Συνεπώς, τόσο πιο ασφαλές οφείλει να είναι το ψηφιακό περιβάλλον υποδομών και εφαρμογών. Για τον λόγο αυτόν, στα σημαντικά του έργου της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ στην ψηφιακή πολιτική, πέραν του ότι εκπονήθηκε Εθνική Στρατηγική, ότι ξεπάγωσαν ευρωπαϊκά κονδύλια 1,2 δισ. και ότι έτρεξαν οριζόντια έργα-χρόνιες εκκενρωμένες υποδομών συνδεσιμότητας ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, συγκαταλέγω και το συνεκτικό θεσμικό πλαίσιο που εκπονήσαμε για να αποκτήσει η χώρα ισχυρή ασφάλεια συστημάτων και πληροφοριών.

Τίποτα δεν είναι αυτονόητο. Στην ψηφιακή εποχή, οι δυνάμεις της προόδου θα πρέπει να δώσουν μάχες σε κάθε επίπεδο, προκειμένου αυτή να είναι συμπεριληπτική και να αμβλύνει ανισότητες και αποκλεισμούς, να ενισχύει και να μην αποδυναμώνει τη Δημοκρατία. Αυτή η κατεύθυνση απαιτεί ένα περιβάλλον προσβασιμότητας, συνδεσιμότητας και ψηφιακής ασφάλειας προσωπικών δεδομένων και συστημάτων για όλους τους πολίτες, ανεξαρτήτως κοινωνικών, οικονομικών, ηλικιακών ή γεωγραφικών διαφορών. Απαιτεί τα ψηφιακά μέσα να υπηρετήσουν πολιτικές διαφάνειας σε δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, του υγιούς ανταγωνισμού, της εγχώριας παραγωγής, ώστε η χώρα να μη γίνει απλώς καταναλωτής ψηφιακών λύσεων. Απαιτεί πολιτικές για παροχή ψηφιακών δεξιοτήτων σε όλους και τον ψηφιακό μετασχηματισμό της οικονομίας, ιδίως των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων. Απαιτεί, τέλος, την επικαιροποίηση του θεσμικού πλαισίου, ώστε να προστατευθούν τα δικαιώματα των εργαζομένων στο νέο περιβάλλον που διαμορφώνεται.